

BRATT | FEINSILBER | HARLING

Till

Granskningsnämnden

Stockholm den 20 maj 2026

Anmälare: Lundsbergs skola

Ombud: Advokat Percy Bratt

Advokatbyrån Bratt Feinsilber Harling AB

Köpmangatan 15. 111 31 Stockholm

Tel: 08 667 40 01

Epost: pb@bfhlaw.se

Anmält program: SVT:s dokumentär Dokument inifrån: Arvtagarna avsnitt 1 av 3 den 13 maj 2026.

Som ombud för Lundsbergs skola får jag härmed anmäla ovan rubricerat program. Programmet strider i enlighet med vad som utvecklas nedan mot de i lag uppställda kraven på saklighet och opartiskhet.

1. Sammanfattning av grunderna för anmälan

- SVT:s program Dokument inifrån: Arvtagarna avsnitt 1 utgör ett tydligt brott mot det i lag uppställda kravet på opartiskhet i utövandet av public service-verksamhet. Programmet ger nästintill oavkortat utrymme för kritiker av skolan att komma till tals. Trots den skarpa kritik som riktats mot skolans ledning har programmet ensidigt skildrat kritiska röster och inte lämnat utrymme för bemötande. SVT har intervjuat verksamhetschefen för Lundsbergs skola men valt allt inte inkludera intervjun i programmet. Med hänsyn till det ovan anförda strider därmed programmet på ett flagrant sätt mot kravet på opartiskhet.
- I SVT:s program Dokument inifrån: Arvtagarna avsnitt 1 riktas mycket allvarliga anklagelser mot skolans ledning, vilket innebär ett långtgående krav på utredning och faktakontroll. Någon sådan utredning har inte vidtagits. Uppgifterna om förhållandena på skolan bygger i stället till övervägande del på uppgifter från makarna von Platen, som har en partsställning i en infekterad konflikt. Lundsbergs skola är en verksamhet som står under tillsyn av Skolinspektionen, som har granskat och godkänt skolans arbete, innefattande skolans kränkingsarbete. Denna information framkommer inte i programmet. Programmet strider i ljuset av det ovan anförda mot det lagstadgade kravet på saklighet.

2. Bakgrund och programmets utformning

1. Ledningen för Lundsbergs skola blev under 2025 kontaktade av reporter på SVT för ett inslag om livet på internatskola. Ledningen för Lundsbergs skola svarade på SVT:s förfrågan med att de inte var intresserade av ett reportage.

2. SVT:s intresse i skolan grundade sig i en incident som det rapporterades om i media, den s.k. "januariincidenten". En stor del av avsnitt 1 i programmet Arvtagarna grundar sig i en familjs uppfattning av denna incident.
3. Programmet som sedermera publicerats i SVT:s kanaler målar upp en annan bild av syftet med reportaget än att endast utreda livet på internatskola. Programmet inleds med att presentera en stor mystik kring skolan. Skolan presenteras jämte bilder och klipp från fiktiva verk, det görs även återkommande jämförelser med Harry Potter-filmerna. Programmet inleds därtill med klipp av rektorns röstbrevlåda, varpå journalisten menar att rektorn uttalat sig kryptiskt i media och inte går att få kontakt med (tidsmarkering 3:52-04:40).
4. Programmet fäster särskilt fokus vid Gunilla och Alfred von Platen och deras sons berättelse om skolan. För att ytterligare accentuera mystiken kring skolan påpekar journalisten att det är svårt att få tag på elever på skolan och att makarna von Platens son är "livrädd över att yttra sig offentligt" (tidsmarkering 13:15-14:12). Det målas konsekvent upp en bild av skolan som styrd av en makthavande elit, där yttranden mot rådande förhållanden på skolan kan leda till konsekvenser (jfr. tidsmarkeringar 13:15-15:55 och 51:49-54:00).
5. Vidare kontrasteras den bild av skolan som presenteras för föräldrar när deras barn ska skrivas in på skolan, mot den bild av skolan som framträder när lamporna släckts. I en intervju med en anonym elev på skolan framgår att de skickas på uppdrag under nätterna för att angripa och trakassera andra elever. Detta uppges ofta ske med maskering för ansikte eller mun (tidsmarkering 18:20-20:00). I detta sammanhang uppdagas "januariincidenten", där

BRATT | FEINSILBER | HARLING

makarna von Platens son var inblandad. Incidenten rörde en händelse där 5 pojkar på skolan en natt gått in till andra elevers rum och misshandlat dem. Det som ska ha föranlett misshandeln var en "rap battle" där bland annat rasistiska och antisemitiska utfall gjordes mot enskilda elever.

6. Enligt makarna von Platen underrättades inte föräldrarna om händelsen och de fick inte heller tag på skolans rektor för att få reda på vad som skett. Vid kontakt med elevhemsföreståndaren fick makarna von Platen information om att händelsen hade polisanmälts och att skolan inte kunde uttala sig på grund av förundersökningssekretess (tidsmarkering 20:00-22:58). De menar att de fick höra rektorns åsikt om incidenten först i ett nyhetsinslag (tidsmarkering 25:15-26:15).
7. Händelsen med "rap battlen" beskrivs i programmet som präglad av grovt rasistiska påhopp på utvalda elever. Det visas i programmet citat från händelsen med dramatiska bilder och musik i bakgrunden (tidsmarkering 28:00-28:40). Makarna von Platen uppger att de tidigare haft dialoger med skolan om rasism, där de tillförsäkrats att det inte förekommer någon rasism på skolan. Vid ett tillfälle framkom det att sonen hade blivit utsatt för rasism. Makarna von Platen förde då dialog med skolan som tillförsäkrade att det inte skulle ske igen. Efter detta framkom ingen information om fler rasistiska påhopp. Dock skulle det sedan visa sig att sonen återkommande blivit utsatt för rasism under sin skolgång. (tidsmarkering 30:25-34:30 och 36:00-38:20)
8. Makarna von Platen säger sig inte varit medvetna om detta tills det att informationen om "rap battle" incidenten kom ut. Enligt journalisten framkommer ingen information om denna incident i polisanmälan angående misshandeln, händelsen ska i stället ha beskrivits som ett "uppträdande".

Journalisten pekar vidare på att det är rektorn som upprättat anmälan och rektorn anklagas i sekvensen för att ha skyddat elevhemsföreståndaren som var närvarande och passiv vid tillfället (tidsmarkering 30:25-34:30).

9. Makarna von Platen berättar vidare om flertalet incidenter där sonen blivit utsatt för rasistiska påhopp och misshandel av andra elever på skolan (tidsmarkering 36:00-40:44). I ett klipp i filmen visas äldre nyhetsinslag om tidigare incidenter och kontroverser på skolan. Det påpekas återigen att rektorn inte bemödar sig att svara föräldrarna när de försöker komma i kontakt med skolan (tidsmarkering 41:00-45:35). Vidare anges i programmet att det finns ett skuggsamhälle på skolan, där det är eleverna som styr. Eleverna uppges ha mer respekt för direktiv som kommer från de äldre eleverna än sådant som kommer från de anställda på skolan (tidsmarkering 56:30-58:25).

10. Programmet avslutas med en 9 sekunder lång sekvens där följande yttrande från skolledningen framgår; " *Skolledningen på Lundsberg framför att man såg allvarligt på incidenten och att man överlät till polisen att utreda den och vad som föregick den. Man framhåller att skolan sedan dess arbetat intensivt med att ytterligare stärka rutiner kring trygghet och tydliga ansvarsförhållanden. Skolledningen menar att man har en dialog med föräldrar och utreder "allt som kommer upp". Gällande den rasism som framförts på skolan och förekommit i filmklipp svarar man att det strider mot skolans värdegrund."*

11. Inga ytterligare kommentarer från skolans representanter presenteras i programmet. Detta trots att det finns en inspelad intervju med verksamhetschefen för Lundsbergs skola. I intervjun har verksamhetschefen bland annat bemött anklagelserna om att "rap battlen" inte lett till några

reaktioner från skolledningen. Verksamhetschefen klargör i intervjun att detta inte stämmer. Utifrån handlingar från tingsrätten framgår att "rap battlen" är med i utredningen. Vidare redogör verksamhetschefen för att händelsen hade anmälts, men ärendet lades ned då brott inte kunde styrkas (tidsmarkering 07:59-08:35, bilaga 1). Verksamhetschefen konstaterar även att skolan inte vill störa den pågående rättsprocessen och överlämnar därför till polis och åklagare att utreda efter polisanmälan (tidsmarkering 08:44, bilaga 1). Den elevhemsföreståndare som var närvarande under händelsen har sedermera avslutat sin anställning på skolan till följd av sitt agerande (tidsmarkering 09:24-09:51, bilaga 1). När det sker incidenter på skolan utreds dessa internt och när det är påkallat upprättas en polisanmälan (tidsmarkering 14:41-15:15, bilaga 1).

12. Verksamhetschefen är genomgående i intervjun tydlig med att de problem gällande rasism och våld som påtalas står i strid med Lundsbergs skolas värdegrund. Det pågår ett omfattande förändringsarbete på skolan med särskilt fokus på skolans värderingsgrunder. Detta arbete omfattar såväl elever som medarbetare och skolan arbetar med en större vuxennärvaro. Verksamhetschefen tydliggör dock att ett sådant arbete tar tid (tidsmarkering 12:23-13:26, bilaga 1). Lundsbergs skola är i en pågående moderniseringsprocess för att ändra dåliga traditioner. Skolan har vid granskning av Skolinspektionen fått godkänt resultat, även vad gäller kränkingsarbetet på skolan. Därtill har den internationella organisationen Boarding School Association granskat och godkänt skolan (tidsmarkering 14:10-14:12 och 23:05-24:29, bilaga 1).

13. Ytterligare en fråga som behandlas i intervjun gäller påståendet från makarna von Platen att skolledningen undviker kontakt med föräldrar. Verksamhets-

chefen gör dock tydligt att skolan alltid för dialog med föräldrarna i den mån de har möjlighet. Skolledningen gör sitt yttersta för att möta alla föräldrar, dock är det inte möjligt att ha kontakt med alla särskilt engagerade föräldrar hela tiden. Av denna anledning finns det möjligheter för föräldrarna att vända sig till andra anställda för frågor (tidsmarkering 16:38-19:51, bilaga 1). Det förhållande att en anställd ska ha uttalat att skolan lurar föräldrar är oacceptabelt (tidsmarkering 25:40-26:15, bilaga 1).

3. Programmet strider mot kraven på opartiskhet och saklighet

3.1 Kravet på opartiskhet har inte uppfyllts

14. Programverksamheten ska enligt 2 kap. 5 § 1 public service-lagen präglas av det demokratiska statsskickets grundidéer och principen om alla människors lika värde och den enskildes frihet och värdighet. Vidare framgår i 2 kap. 5 § 2 att programverksamheten ska utövas opartiskt och sakligt och med beaktande av en vidsträckt yttrandefrihet och informationsfrihet. Med opartiskhet avses att public service-företagen i sin verksamhet inte får främja en åsiktsriktning eller särinriktning framför en annan (prop. 2024/25:166 s. 182).

15. Programmet har inte uppfyllt kravet på opartiskhet. En del av kravet på opartiskhet innebär att journalister behöver inta ett kritiskt förhållningssätt. Detta gäller särskilt i förhållande till viktiga och kontroversiella händelser. SVT har en gransknings- och kommentarskyldighet vilket innebär att uppmärksammade händelser tillräckligt ska belysas och kommenteras (Beslut 16/02341).

16. När det förekommer allvarlig kritik eller allvarliga anklagelser mot en part, ska parten ges möjlighet att försvara sig eller kommentera anklagelserna (jfr. beslut SB 584/04). I programmet redovisas en 9 sekunder lång kommentar i slutet av avsnittet från skolledningen. I de föregående 58 minuterna av programmet ges makarna von Platen tillsammans med andra kritiker stort utrymme att komma till tals. Några klipp från den 26 minuter långa intervju SVT hållit med skolans verksamhetschef är inte med i programmet.
17. Givet den nuvarande och historiska mediabevakningen av Lundsbergs skola ställs särskilt långtgående krav på SVT att vidta åtgärder för att säkerställa att innehållet i programmet presenteras på ett nyanserat sätt. I förevarande program har makarna von Platen givits ett närmast obegränsat utrymme att ge sin bild av förhållandena på skolan. Andra personer intervjuade i programmet bekräftar endast den bild av skolan som makarna presenterat.
18. Vidare beskrivs skolan i programmet som präglad av en maktelit, där personer som motsätter sig ordningen möts av repressalier både i den privata och den professionella sfären. Det ges inget utrymme i programmet för ett kritiskt förhållningssätt till dessa påståenden. Tvärtom framstår meningsmotståndare till den i programmet presenterade bilden av skolan som en del av den påstådda eliten som främjar pennalism och rasism.
19. I intervjun med skolans verksamhetschef ges han möjlighet att kommentera vissa men dock inte alla uppgifter som behandlas i programmet.
20. Den bristande opartiskheten kan inte läkas av att sända intervjun i ett senare avsnitt. Intervjun ägde visserligen rum i närtid till sändningen av det första avsnittet i serien, några tekniska eller andra hinder att infoga intervjun

föreligger inte. Det åvilar SVT i rollen som public service-företag att säkerställa att opartiskheten beaktas i publicering av varje fristående avsnitt.

3.2 *Kravet på saktighet har inte uppfyllts*

21. Det är här fråga om synnerligen allvarliga anklagelser; att skolans ledning och personal godtar och är införstådda med att elever fortlöpande utsätts för grava rasistiska och antisemitiska kränkningar och våld. Kravet på saktighet vid utövande av programverksamheten för public service-företag framgår i 2 kap. 5 § 2 public service-lagen och innebär ett krav på ingående utredning och faktastöd vid denna typ av anklagelser (prop. 2024/25:166 s. 182). Det rör sig i detta fall om en verksamhet som har blivit granskad av Skolinspektionen, som godkänt skolans arbete, innefattande arbetet mot kränkningar.

22. Detta budskap förstärks ytterligare av en dramatisk iscensättning med ödesmättad musik och jämförelser med fiktiva verk om internatskolor. Det står klart att anklagelserna om ledningens och personalens passiva medverkan till fortlöpande kränkningar av elever inte grundar sig på en sådan ingående utredning som följer av kravet på saktighet. Den huvudsakliga källan är makarna von Platen vars uppgifter uppenbarligen är en partsinlaga i en infekterad konflikt. Därtill kommer uppgifter från personer som sedan länge inte arbetar kvar på skolan och en anonym röst från skolan.

23. Ett tydligt exempel på bristen på saktighet är skildringen av den "rap battle" som är central i reportaget. Där framställs - som ovan berörts - hur elevhemsföreståndare är närvarande och blir vittne till kränkningarna utan att ingripa. Ett förhållningssätt som självfallet inte är acceptabelt. Vad som dock inte anges är att denna person inte har kvar sin anställning, vilket tydligt framgick i den intervju med verksamhetschefen som SVT valde att inte sända.

Vidare påstås att händelsen inte ska ha polisanmälts av skolan i syfte att skydda elevhemsföreståndaren.

24. Även detta påstående motsägs i intervjun med verksamhetschefen, som förklarar att uppgifterna om händelsen framgick i och prövades i brottsutredningen.

25. I intervjun med verksamhetschefen framgick även att skolledningen är väl medveten om problemen med kränkningar och arbetar intensivt med att motarbeta förekomsten av kränkningar. Påståendet att skolan och ledningen är fullkomligt passiv till problemen är felaktig. Som framgått i intervjun pågår ett omfattande arbete för att stärka skolans värderingsgrund och arbetet kring denna. För dramatisk effekt har ljudinspelningar av verksamhetschefens röstbrevlåda spelats upp i programmet. I intervjun med verksamhetschefen framgår att anställda på skolan alltid ämnar finnas tillgängliga för föräldrarna.

26. Sammantaget målar programmet Dokument inifrån: Arvtagarna avsnitt 1 upp en bild av en skolledning som förhåller sig passiv till allvarliga kränkningar av skolans elever. En anklagelse som saknar stöd och som strider mot grundläggande krav på opartiskhet och saklighet.

Som ovan,

Percy Bratt